

Український театр на Наддніпрянщині був на склоні XIX. століття самотнім місцем, з якого прилюдно гомоніло наше рідне слово, самотнім вогнищем товариським, що гуртувало довкола себе вряди-годи українських інтелігентів, самотнім живим щоденником, що пригадував старшому братові життя-буття менших братів, селян, самотньою школою рідної мови, майже єдиною ниткою, що лучила гірку теперішність із кращою минувшиною та піддержувала традицію давнього, культурного народу.

Таку трудну громадянську роботу робив він пильно й невтомно, поки не настали хоч трохи кращі часи, тим то ми мусимо й тепер дивитися на його з особливим поважанням та мірити його окремою мірою. Найбільше натрудилися коло українського театру М. Старицький, М. Кропивницький та трьох братів Тобілевичів. Один із них був славний драматичний письменник, — Карпенко Карий.

Вони то невтомними заходами здобули в 1883. році дозвіл, давати українські вистави, вони склали товариство, яким могла б повеличатися кожда першорядна сцена, виробили, можна сказати, особну українську школу драматичну та придбали цілий довгий ряд цінних творів. З того боку тодішній, український артист пригадував подекуди давні шекспірівські